

Per un nou partit polític a Catalunya

Després de 23 anys de nacionalisme conservador, Catalunya ha passat a ser governada pel nacionalisme d'esquerres. No ha canviat res de substantiu. N'hi ha prou de dir que l'actual govern ha fixat com la seva principal tasca política la redacció d'un nou Estatut d'Autonomia. Molts ciutadans catalans creiem que la decisió és conseqüència de la incapacitat del govern i dels partits que el componen per enfrontar-se als problemes reals dels ciutadans. Com totes les ideologies que reten culte als símbols, el nacionalisme confon l'anàlisi dels fets amb l'adhesió a principis abstractes. Tot sembla indicar que, a l'elegir com a principal tasca política la redacció d'un nou Estatut per a Catalunya, els símbols han desplaçat una vegada més les necessitats.

La tàctica desplegada durant més de dues dècades pel nacionalisme pujolista, en la qual insisteix avui el Tripartit, ha consistit a instal·lar el conflicte permanent entre les institucions polítiques catalanes i espanyoles i, fins i tot, entre els catalans i la resta dels espanyols. Cada dia és més escandalosa la pedagogia de l'odi que difonen els mitjans de comunicació del govern català contra tot allò que es considera "espanyol". La nació, somiada com un ens homogeni, ocupa el lloc d'una societat forçosament heterogènia.

El nacionalisme és la resposta obsessiva del govern actual a qualsevol eventualitat. L'única cosa que se li resisteix són els problemes, cada cop més vigorosos i complicats. Per exemple, el de l'educació dels nens i els joves catalans. La política lingüística que s'ha aplicat a l'ensenyament no ha impedit que els estudiants catalans ocupin un dels nivells més baixos del món desenvolupat en comprensió verbal i escrita. Aquest és tan sols un dels resultats més estridents de dues dècades de gestió nacionalista. Dues dècades en les quals el poder polític ha renunciat, a més, a aprofitar l'importantíssim valor cultural i econòmic que suposa la llengua castellana, negant-ne el caràcter de llengua pròpia de molts catalans.

La decadència política en què el nacionalisme ha sumit Catalunya té un correlat econòmic. Des de fa temps la riquesa creix en una proporció inferior a la d'altres regions espanyoles i europees comparables. Un bon nombre d'indicadors crucials, com la inversió productiva estrangera, o les xifres d'usuaris d'internet, ofereixen una imatge de Catalunya molt llunyana del paper de locomotora d'Espanya que el nacionalisme s'havia autoproposat. La seva reacció ha estat la de costum: atribuir els problemes de la decadència econòmica catalana a un repartiment de les finances públiques

suposadament injust amb Catalunya. Convé recordar que una de les acusacions tradicionals de l'esquerra a l'anterior govern conservador havia estat, precisament, la de no saber gestionar amb eficàcia els recursos de què disposava i practicar una política victimista que ocultés tots els seus fracassos de gestió.

El govern tripartit ha necessitat poc temps per adherir-se a aquesta reacció purament defensiva, que, a més a més, ha incorregut amb freqüència en la immoralitat. Algun dels seus consellers no ha tingut cap inconvenient a afirmar que mentre el nord espanyol treballa, el sud dilapida. No sembla pas que el creixent distanciament econòmic de Catalunya respecte a Espanya i que la seva visible pèrdua de prestigi entre els ciutadans espanyols hagi contribuït a pal·liar aquesta decadència.

En canvi, el nacionalisme català sí que ha estat eficaç com a coartada davant la corrupció. Des del cas Banca Catalana fins al més recent cas del 3 per cent (que passarà a la història per haver provocat una de les sessions més humiliants que hagi viscut mai un parlament espanyol) tota acusació de frau en les regles del joc s'ha camuflat darrere el consens. Un consens que no tan sols es manifesta en els escenaris del parlamentarisme, sinó que forma part del paisatge. Es pot dir que a Catalunya actua una corrupció institucional que afecta qualsevol ciutadà que aspiri a un lloc de titularitat pública o que pretengui beneficiar-se de la distribució dels recursos públics. En termes generals, el requisit principal per ocupar una plaça, rebre una ajuda, o beneficiar-se d'una legislació favorable és la contribució al mite identitari i no els mèrits professionals del candidat o l'interès pràctic de la societat.

Com que les forces polítiques representades avui al Parlament de Catalunya es mostren insensibles davant d'aquest estat de coses, els sotasignats no se senten representats pels actuals partits i manifesten la necessitat que un nou partit polític corregeixi el dèficit de representativitat del Parlament català. Aquest partit, identificat amb la tradició il·lustrada, la llibertat dels ciutadans, els valors laics i els drets socials, hauria de tenir com a propòsit immediat la denúncia de la ficció política instal·lada a Catalunya. Oposar-se als intents cada cop menys dissimulats de trencar qualsevol vincle entre catalans i espanyols. I oposar-se també a la destrucció del raonable pacte de la transició que fa poc més de vint-i-cinc anys va tornar a situar Espanya entre els països lliures. La millor garantia del respecte de les llibertats, la justícia i l'equitat entre els ciutadans, tal i com es conceben en un Estat de Dret, resideix en el ple desenvolupament de l'actual règim estatutari de les Autonomies, emmarcat en la Constitució de 1978.

És cert que el nacionalisme unifica transversalment la ideologia i la pràctica de tots els partits catalans fins ara existents; precisament per això, està lluny de representar el conjunt de la societat. Cridem, doncs, els ciutadans de Catalunya identificats amb aquests plantejaments a reclamar l'existència d'un partit polític que contribueixi al restabliment de la realitat.

Félix de Azúa, Albert Boadella, Francesc de Carreras, Arcadi Espada, Teresa Giménez, Ana Nuño, Félix Ovejero, Félix Pérez Romera, Xavier Pericay, Ponç Puigdevall, José Vicente Rodríguez Mora, Ferran Toutain, Carlos Trías, Ivan Tubau and Horacio Vázquez Rial.